

LUND UNIVERSITY

Remissyttrande: Ändrade mediegrundlagar (SOU 2016:58)

Persson, Vilhelm; Lundell, Bengt

2017

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Persson, V., & Lundell, B. (2017). Remissyttrande: Ändrade mediegrundlagar (SOU 2016:58).

Total number of authors:
2

Creative Commons License:
Ospecificerad

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUNDS UNIVERSITET
Juridiska fakulteten

YTTRANDE

2017-01-07

Dnr V 2016/1578

1

Justitiedepartementet

Juridiska fakultetsstyrelsen
Docent Bengt Lundell
Docent Vilhelm Persson

Remiss: Ändrade mediegrundlagar (SOU 2016:58)

Ju2016/06394/L6

Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet, som anmodats att yttra sig över betänkandet Ändrade mediegrundlagar (SOU 2016:58), får härmed avge följande yttrande, som utarbetats av docenterna Vilhelm Persson och Bengt Lundell efter samråd med doktoranden My Pettersson och docenten Henrik Wenander.

Betänkandet innehåller förslag till avsevärda förändringar av språklig utformning och struktur. Syftet är att göra regleringen tydligare och mer lättillämpad. I betänkandet föreslås också vissa mindre materiella ändringar i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen för att de ska anpassas till senare tids samhällsutveckling.

Fakultetsstyrelsen har tidigare – såsom inför de senaste reformerna av regeringsformen och riksdagsordningen – varit skeptisk till värdet av förslag som innebär att författningars språk och struktur förändras medan det materiella innehållet avses förbli oförändrat. Fakultetsstyrelsen ser en fara i att det i praktiken kan uppkomma oklarheter och problem när formuleringar byts ut och tidigare paragrafhänvisningar i praxis och litteratur blir inaktuella. När det gäller tryckfrihetsförordningen anser vi emellertid att förändringar är befogade, eftersom den nuvarande utformningen har betydande brister. När det gäller yttrandefrihetsgrundlagen är vi mer tveksamma. Å ena sidan har denna grundlag en avsevärt modernare utformning än tryckfrihetsförordningen, vilket talar mot genomgripande förändringar. Å andra sidan kan det ändå vara rimligt att genomföra förändringar som innebär att utformningen så mycket som möjligt liknar den reformerade tryckfrihetsförordningen.

Fakultetsstyrelsen anser i övrigt att utredningens förslag generellt sett är väl avvägda och motiverade.

De förslag som presenteras innehåller emellertid svårförklarliga variationer vad gäller språklig eller annan utformning. I vart fall förefaller det lämpligt att koordinera utformningen av förslagen till 1 kap. 10, 11 och 13 §§, 2 kap. 2 och 3 §§, 3 kap. 12, 13 och 18 §§, 4 kap. 4–7 §§, rubriken efter 5 kap. 5 § samt 11 kap.

2 § yttrandefrihetsgrundlagen med utformningen av motsvarande reglering i tryckfrihetsförordningen.

Vidare är inte användningen av strecksatser och numreringar helt enhetlig, jämför exempelvis förslagen till 8 kap. 2 och 3 §§ tryckfrihetsförordningen.

Fakultetsstyrelsens kommentarer i övrigt disponeras nedan efter de paragrafer som kommentarerna närmast ansluter till.

Förslaget till ny lydelse av tryckfrihetsförordningen

1 kap. 1 §

Vi sympatiserar i och för sig med tanken att historisk kontinuitet markeras genom en inledande portalparagraf. I praxis har emellertid formuleringen att lagen syftar till att säkerställa ett fritt meningsutbyte och en fri och allsidig upplysning tolkats som en begränsning av lagens tillämpningsområde. Trots att det inte klart framgår av själva lagtexten, har formuleringen ansetts medföra att lagen inte ska tillämpas på t.ex. rent kommersiell reklam och bedrägerier. För att uppnå ökad tydlighet anser vi att formuleringens betydelse för tillämpningsområdet bör lyftas fram tydligare, exempelvis: "Denna grundlag är tillämplig på skrifter som syftar till att säkerställa ett fritt meningsutbyte, en fri och allsidig upplysning eller ett fritt konstnärligt skapande."

Formuleringen "meddela uppgifter och underrättelser" föreslås ändras till "i övrigt lämna uppgifter". Den senare formuleringen kan emellertid tolkas som lämnande av uppgifter genom publicering, snarare än till publicister. För tydlighetens skull anser vi det därför mest lämpligt att även nämna termen "meddela" redan i portalparagrafen.

1 kap. 3 §

Vi anser att formuleringen "En skrift anses som en tryckt skrift..." är onödigt omständlig. Ett tydligare alternativ skulle exempelvis vara "Denna grundlag är tillämplig på skrifter som är utgivna."

1 kap. 4 §

Vi är tveksamma till om det är nödvändigt att skriva "förklaras ha upphört". Det förefaller som en enklare lösning att bara skriva "upphör".

1 kap. 5 §

Vi anser att det är lämpligt att förtydliga vad det innebär att vissa uttryck anses utgöra bilagor till tryckfrihetsförordningen. I förslaget till ny lydelse av 1 kap. 9 § yttrandefrihetsgrundlagen används formuleringen "jämföras med tryckta skrifter", vilket vi anser något tydligare. Det förefaller emellertid ännu tydligare att uttryckligen skriva att tryckfrihetsförordningen är tillämplig även i sådana fall.

Vidare anser vi att förhållandet mellan det första och det andra stycket är något otydligt. Det bör tydligare framgå om andra stycket endast avser upptagningar som uppfyller villkoren i strecksatserna i första stycket. Med tanke på den nuvarande utformningen och utredningens motivering, verkar det mest troligt att avsikten är att kraven i strecksatserna måste uppfyllas även för upptagningar. I så fall är det

nog tydligare att behandla upptagningar redan i första stycket. Om strecksatserna däremot inte behöver uppfyllas är det bra om det framgår tydligare av lagtexten. Slutligen är vi inte övertygade om att hänvisningen i sista stycket behövs eller förtydligar för läsaren.

1 kap. 6 §

Här används formuleringen ”vara en bilaga”, medan det i föregående paragraf står ”utgöra en bilaga”. Det är lämpligare att använda en enhetlig terminologi.

1 kap. 7 §

I andra stycket slås rätten att anskaffa uppgifter fast. Det är emellertid inte tydligt vad den innebär. Vid bestämmelsens införande tycks den mest ha setts som en processuell garanti och en garanti för sådana handlingar som redan var straffria, medan Högsta domstolen senare verkar ha tillmätt bestämmelsen mer självständig betydelse (jfr Axberger: Tryckfrihetens gränser s. 313 f. och NJA 2015 s. 298). Ett förtydligande är önskvärt.

1 kap. 8 §

Formuleringen ”En skrift får inte granskas...” kan ge intrycket att en myndighet inte i något fall får läsa en skrift i förväg. Det anses emellertid inte uteslutet att en myndighet som en frivillig tjänst kan erbjuda sig att granska material (se Axberger: Yttrandefrihetsgrundlagarna, 2 uppl. s. 73). Därför ger formuleringen ett alltför kategoriskt intryck. I stället bör markerats att det är obligatorisk granskning som är förbjuden. En tydligare formulering skulle exempelvis kunna vara ”Det får inte beslutas att en skrift måste granskas...”.

Även formuleringen ”Förbud mot tryckning får aldrig förekomma” kan vara alltför kategorisk. Vi anser att det är lämpligare att exempelvis ange: ”Förbud mot tryckning får inte förekomma utan stöd i denna förordning”.

1 kap. 11–14 §§

I dessa paragrafer finns dels en uppräknings av ett antal olika situationer i 12 §, dels särskild reglering av vissa andra situationer i egna paragrafer. Det förefaller inte tydligt varför vissa situationer ägnas egna paragrafer och andra inte.

I 1 kap. 13 § föreslås formuleringen ”gäller vad som följer genom lag”. Denna formulering ska bland annat spegla att EU-rätt kan behöva beaktas (s. 406). Det förefaller emellertid möjligt att sådan EU-rätt kan påverka även situationerna i de övriga paragraferna. Därför kan det vara lämpligt att använda samma formulering i alla paragraferna.

En bredare formulering än den nuvarande ”vad i lag är stadgat” skulle också spegla att föreskrifter av relevans i detta sammanhang redan nu kan meddelas i annan form än lag (jfr 7 kap. 7 § andra stycket) alkohollagen.

Detta gäller i motsvarande mån också den fortsatta beredningen av utredningens skiss till reglering av neutrala tobaksförpackningar (s. 468 f.). Bestämmelsen är avsedd att ge utrymme för krav på utformning av tobaksförpackningar i lag. För närvarande finns sådana bestämmelser förutom i tobakslagen också i tobaksförordningen och i myndighetsföreskrifter. Om skissen tas med i det fortsatta arbetet bör det övervägas vad en grundlagsbestämmelse av detta slag skulle innebära för utrymmet för reglering i form av förordning och myndighetsföreskrift.

1 kap. 13 §

I paragrafen används termen ”ras”. Vid den senaste reformen av regeringsformen ansågs denna term onödig och olämplig (prop. 2009/10:80 s. 150 ff.). Till skillnad från regeringsformen tar paragrafen i tryckfrihetsförordningen visserligen främst sikte på enskilda personers användning av termen och terminologin ansluter till EU-rätt, vilket kan motivera att den används här. Vi hade emellertid gärna sett en mer utvecklad diskussion och motivering vad gäller användning av termen.

Paragrafens andra stycke innehåller ett allmänt undantag. Detta är vagt formulerat och därmed inte så tydligt. Måhända är det inte möjligt att ange en mer preciserad definition. När det gäller ett konkret exempel som anges i motiveringen till bestämmelsen ifrågasätter vi emellertid om det görs en lämplig avvägning mellan intresset av integritet och motstående intressen. Det anges att databaser med domar ska vara tillåtna om de riktar sig till en professionell användarkrets. Bland annat framhålls intresset av att få information om rättsläget och straffmätning (s. 402). Vi är emellertid inte övertygade om att sådana intressen nämnvärt främjas av att namn och liknande personuppgifter finns utsatta på domarna. Därför anser vi inte att databaser med sådana uppgifter behöver ha grundlagsskydd. Tvärtom skulle det kunna vara en bättre lösning att i lag föreskriva att sådana uppgifter i allmänhet ska maskeras för användarna eller i vart fall inte ska vara sökbara.

2 kap. 1 §

Före denna paragraf föreslås underrubriken ”Offentlighetsprincipen”. Visserligen är handlingsoffentligheten en viktig och kanske dominerande del av offentlighetsprincipen. Ofta inbegrips emellertid även annat i principen, såsom offentlighet vid domstolsförhandlingar. Underrubriken kan därför ge ett missvisande intryck. Vi anser att formuleringar som exempelvis ”Handlingsoffentlighet” eller ”Principen om handlingsoffentlighet” skulle vara tydligare. I viss mån gäller detta också underrubriken efter paragrafen.

I paragrafen föreslås ”Till främjande av ett fritt meningsutbyte, en fri och allsidig upplysning och ett fritt konstnärligt skapande...” bli kvar. Till skillnad från i 1 kap. 1 §, anses emellertid formuleringen här inte innebära någon begränsning av reglernas tillämpningsområde. Att reglerna om handlingsoffentlighet i 2 kap. ligger insprängt i en grundlag som i övrigt behandlar andra frågor och har ett annat tillämpningsområde än detta kapitel inbjuder i sig till missuppfattningar. Därför bör varje tillfälle tas till vara att klargöra reglernas skilda tillämpningsområden. Mot denna bakgrund bör inte samma formulering användas i 2 kap. 1 § som i 1 kap. 1 §.

2 kap. 7 §

Den sista delen av nuvarande 2 kap. 4 § föreslås tas bort. Med tanke på att formuleringen har ansetts ha betydelse exempelvis för handlingar som har skickats till fackliga företrädare, anser vi att ett borttagande riskerar att ändra paragrafens materiella innehåll. Om en sådan ändring eftersträvas (vilket utredningen i och för sig inte ger intryck av) bör det motiveras tydligare.

Vidare anser vi att det övervägs om inte regleringens struktur skulle bli tydligare om paragrafen flyttades till efter 9 och 10 §§.

2 kap. 9 och 10 §§

Med tanke på att det i övrigt föreslås att många paragrafer ska delas, kan måhända övervägas om även 9 och 10 §§ för konsekvensens skull bör delas.

Paragrafen avslutas med formuleringen ”den myndigheten”. Meningens komplicerade utformning gör att det kan bli otydligt om detta syftar på den bearbetande eller den tillhandahållande myndigheten. Därför bör det förtydligas att det är den tillhandahållande myndigheten som avses.

2 kap. 10 §

Vi anser att det är tydligare om regleringen som föreslås stå i det tredje stycket flyttas till slutet av andra stycket 3.

2 kap. 17 §

”I fråga om en handling som är av synnerlig betydelse för rikets säkerhet kan det även genom förordning föreskrivas att endast *en viss myndighet* får pröva frågan om utlämnande. I dessa fall ska begäran om utlämnande genast hänskjutas till *en behörig myndighet*.” (vår kursivering)

Den första av dess meningar kan tolkas som att det bara är en enda myndighet som kan pröva frågan om utlämnande. I så fall hade det varit naturligt att skriva ”den behöriga myndigheten” i slutet av den andra meningen. Den meningen ger nu snarare intrycket att flera myndigheter kan vara behöriga. Formuleringarna bör därför koordineras.

2 kap. 18 §

Om formuleringen ”finns hinder mot att handlingen lämnas ut” uteslutande avser prövning av sekretessgrunder, skulle det vara tydligare att uttryckligt ange detta.

3 kap. 5 §

Bestämmelserna i detta kapitel är inte lättillgängliga, särskilt inte när det gäller undantagen från meddelarskyddet. Ett sätt att göra dem något mindre svårtillgängliga är kanske att ge förtydligande exempel. Inte minst kan formuleringen ”inte står i strid med denna grundlag” utvecklas genom exempel.

3 kap. 7 §

Förbuden i 3 kap. 5 och 6 §§ riktar sig till myndigheter, medan straffbestämmelserna i denna paragraf riktar sig till ”den som”. Detta ger utrymme för oklarhet vad gäller vilka handlingar och vilka myndighetsföreträdare som straffbestämmelserna tar sikte på.

5 kap. 13 §

I sjätte punkten bör förtydligas att det är utgivningsbeviset för den skrift som senast fått sådant bevis som kan återkallas.

5 kap. 16 §

Bestämmelserna i fjärde punkten har förhållandevis lite samband med det övriga innehållet i paragrafen. Därför kan övervägas om bestämmelserna ska flyttas, t.ex. till 7 kap. 29 § eller en egen paragraf, eller om bestämmelserna i vart fall uttryckligen bör hänvisa till 7 kap. 29 §.

5 kap. 17 §

Det framgår inte tydligt varför innehållet i denna paragraf har placerats i en egen paragraf. Om innehållet tas in i 16 § blir utformningen mer enhetlig.

5 kap. 18 §

Det kan övervägas om det är nödvändigt att i grundlagen precisera att det är just penningböter som ska dömas ut. Om det i stället något mer generellt anges att böter ska dömas ut, kan även innehållet i denna paragraf samordnas med 16 §.

6 kap. 2 §

I paragrafen används ordet ”tillställer”, vilket står i viss kontrast till förslagets i övrigt moderniserade språkliga utformning.

Det föreslås att uttrycket ”allvarlig fara för de ungas sedliga fostran” ersätts med ”allvarlig fara för de unga”. Visserligen används det föreslagna uttrycket redan i yttrandefrihetsgrundlagen och det är kanske svårt att hitta något lämpligt modernt uttryckssätt. Det föreslagna uttrycket är emellertid betydligt mindre preciserat och därmed mindre tydligt. ”Allvarlig fara” leder nog närmast tankarna till överhängande risk för kroppsskada. Kanske går det att hitta en tydligare formulering som exempelvis tar sikte på barns och ungas utveckling.

7 kap. 2–19 §§

Varje tryckfrihetsbrott föreslås nu behandlas i en egen paragraf. Detta innebär mindre flexibilitet när det gäller ev. tillägg till uppräkningsbrott. Exempelvis har i Lunds universitets remissvar till betänkandet Integritet och straffskydd (SOU 2016:7) förordats att om det införs ett nytt brott som tar sikte på olaga integritetsintrång, bör det också föras in ett motsvarande tryckfrihets- och yttrandefrihetsbrott. I remissvaret anfördes:

Utredningen föreslår inte att olaga integritetskränkning införs i tryckfrihetsförordningens [TF] (och därmed inte i yttrandefrihetsgrundlagens [YGL]) brottskatalog. Det betyder att åtal inte kan väckas för detta brott i medier som skyddas av TF och YGL Istället, anför utredningen, får även fortsättningsvis åtal väckas för förtal eller grovt förtal (s. 602). Enligt universitetets uppfattning vore en sådan lösning olycklig. Med den tydliga avgränsning grov integritetskränkning har torde riskerna för en onödig inskränkning av yttrandefriheten vara mycket små. I det fortsatta utredningsarbetet bör det därför övervägas om inte också detta brott bör införas i brottskatalogen.

Om ett nytt brott ska införas i efterhand, krävs att bokstäver används vid numreringen av nya paragrafer, vilket bryter det stilistiska intrycket.

Brotten föreslås placeras i en ny ordning. Fakultetsstyrelsen förordar att nuvarande ordning bibehålls. Den nuvarande ordningen understryker yttrandefrihetsreglernas nära anknytning till staten och statsrätten.

7 kap. 3 §

Formuleringen ”han eller hon” i sista stycket innebär en inte helt tydlig syftning.

7 kap. 6 §

I paragrafen används termen ”ras”. Våra kommentarer avseende denna term i anslutning till 1 kap. 13 § gäller i motsvarande mån denna paragraf.

7 kap. 20 §

Bestämmelserna i de nuvarande paragraferna 7 kap. 3 och 5 §§ tillhör de mest svårtillgängliga i tryckfrihetsförordningen. De är emellertid också centrala för

förordningens funktion. Utformningen av dessa bör därför ägnas särskild uppmärksamhet och omsorg.

I första punkten används uttrycket ”allmän handling”. Det förefaller osäkert om det är nödvändigt att i detta sammanhang skilja allmänna handlingar från andra handlingar. Om uttrycket emellertid avses medföra att alla handlingar som inte är allmänna ska omfattas av den andra punkten i stället för den första, bör detta anges uttryckligen.

I första punkten är också uttrycket ”inte är tillgänglig för var och en” svårtillgängligt. Det bör därför ersättas med exempelvis ”sekretessbelagd”.

I andra punkten föreslås formuleringen ”anges i en särskild lag”. Vi anser att exempelvis formuleringen ”särskilt anges i lag” tydligare skulle betona att det är karaktären av kvalificerad sekretess som står i fokus. Ännu tydligare skulle det kanske vara att ansluta till formuleringen av offentlighets- och sekretesslagen, exempelvis ”tystnadsplikt som i lag särskilt anges inskränka meddelarfriheten”.

Den nuvarande formuleringen av tryckfrihetsförordningen medför att 2 kap. 22 § regeringsformen ska tillämpas på föreskrifter som avses i andra punkten (liksom förslaget till 7 kap. 22 §). Denna koppling har tagits bort i förslaget. Om detta är avsiktligt (vilket utredningen i och för sig inte ger intryck av) bör det motiveras.

7 kap. 22 §

Våra kommentarer till 7 kap. 20 § gäller i motsvarande mån denna paragraf.

7 kap. 26 §

Den generella formuleringen ”får konfiskeras” kan ge intryck av att det inte finns begränsningar för vad som gäller för sådan konfiskering.

8 kap. 1 och 2 §§

Regleringen av utgivares ansvar föreslås delas i två paragrafer. Vi anser emellertid att innehållet i paragraferna har ett så nära samband att det blir tydligare att ha kvar en samlad paragraf. Tydlighet uppnås inte enbart genom uppdelning mellan olika paragrafer, utan också genom att hålla samman delar som har ett klart samband.

8 kap. 6 §

Regleringen av anonymitetsskyddet tillhör, som ovan nämnts, de mer svårtillgängliga delarna av tryckfrihetsförordningen. En möjlighet att göra den något tydligare är att uttryckligen förklara att det finns en rätt att vara anonym. Den föreslagna formuleringen ”enligt 3 kap. 2 § har uppgetts vara författare till skriften” kan exempelvis ersättas med ”inte har utnyttjat den möjlighet att vara anonym som framgår av 3 kap. 1 och 2 §§”.

8 kap. 8 §

Formuleringen ”varken författaren eller utgivaren” kan uppfattas som att det finns både författare och utgivare, vilket inte alltid är fallet. Tydligare är därför att skriva exempelvis ”varken en författare eller en utgivare”.

8 kap. 11 och 12 §§

Om det är så att ansvarsövergång bara sker om de nämnda omständigheterna är för handen vid tidpunkten för skriftens utgivning (jfr Axberger:

Yttrandefrihetsgrundlagarna, 2 uppl. s. 124), skulle det bidra till ökad tydlighet om detta uttryckligen anges.

8 kap. 14 §

Rubriken före denna paragraf – ”Answarets innebörd” – ger intryck av en i princip fullständig redogörelse för ansvaret. Paragrafen reglerar emellertid endast en mindre del av ansvarets innebörd. Detta medför att är rubriken alltför vidsträckt och därmed missvisande.

Formuleringen ”medgett utgivning” passar bra för utgivare, men kanske mindre bra för andra ansvariga. Måhända kan en formulering som tar sikte på spridning bli tydligare.

9 kap. 5 §

Vi anser att det förmodligen skulle vara lämpligare att räkna preskriptionstiden från när pliktexemplaret lämnas och föreslår därför att detta övervägs.

Formuleringen av tredje stycket är relativt komplicerad.

10 kap. 1 §

I denna paragraf föreslås införas en innehållsförteckning till kapitlet. Vi är inte övertygade om behovet av en sådan. Dessutom är det något som avviker från lagens övriga utformning. Vi avstyrker därför införandet en innehållsförteckning.

14 kap. 4 §

Utredningen föreslår att det införs en regel om internationellt rättsligt bistånd. Frågan har utretts flera gånger. Ett viktigt argument för utredningen är det tätare samarbetet inom EU. Enligt fakultetsstyrelsens uppfattning finns det fortfarande anledning till återhållsamhet. Det förefaller som utvecklingen inom yttrandefrihetsområdet inte är stabil ens inom EU:s medlemsländer. Om en reglering ska införas bör den göras enligt den alternativa modell som beskrivs av utredningen.

Förslaget till ny lydelse av yttrandefrihetsgrundlagen

1 kap. 1 §

Våra kommentarer till förslaget till tryckfrihetsförordningens portalparagraf gäller i motsvarande mån denna paragraf.

Vi anser även att det bör övervägas om det är lämpligt att tydligare koordinera formuleringarna av portalparagraferna i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen.

1 kap. 3 §

Formuleringen av andra stycket (liksom den nuvarande formuleringen) tycks innebära att alla direktsändningar med webbkameror som riktar sig till allmänheten är program som omfattas av lagen. Detta innebär att en person som vill sätta upp en enkel webbkamera som filmar och sänder fritt över Internet t.ex. himlen/vädret ovanför sitt hus, fågelungar i ett fågelbo, eller ett vardagsrum omfattas av lagen. Personen är därför skyldig att utse utgivare, registrera sändningen, spela in och spara den, m.m. Förmodligen kommer detta som en överraskning för de flesta personer som sätter upp sådana kameror. Vi ifrågasätter också om det alltid är

rimligt. Det är förmodligen lämpligare att lagen ger utrymme för att sända visst okontroversiellt innehåll utan vare sig det skydd eller de omfattande skyldigheter som följer av att sändningen omfattas av grundlagen. Om den nuvarande utformningen behålls, bör det i vart fall genomföras betydande informationsåtgärder för att upplysa allmänheten om lagens innebörd.

1 kap. 4 §

Begränsningen till 2 a och c i andra stycket är överflödig och riskerar att bidra till minskad tydlighet.

1 kap. 9 §

Hänvisningen till bestämmelserna i tryckfrihetsförordningen är inte helt träffande, eftersom det inte så tydligt framgår att programmen och upptagningarna ska jämföras (jfr våra kommentarer till paragraferna i tryckfrihetsförordningen).

Det skulle bidra till ökad tydlighet att även i denna paragraf uttryckligen ange följden av att något jämföras med tryckta skrifter, dvs. framför allt att inte yttrandefrihetsgrundlagen är tillämplig.

1 kap. 10 §

Våra kommentarer till förslaget till 1 kap. 7 § tryckfrihetsförordningen gäller i motsvarande mån denna paragraf.

1 kap. 18–21 §§

Våra kommentarer till förslaget till 1 kap. 11–14 §§ tryckfrihetsförordningen gäller i motsvarande mån dessa paragrafer.

1 kap. 20 §

Våra kommentarer till förslaget till 1 kap. 13 § tryckfrihetsförordningen gäller i motsvarande mån denna paragraf.

2 kap.

Våra kommentarer till förslaget till paragraferna i 3 kap. tryckfrihetsförordningen gäller i motsvarande mån paragraferna i detta kapitel.

3 kap.

Begreppet ”tråd” är svårtillgängligt, särskilt i samband med sändningar som har anknytning till Internet. Frågor uppkommer exempelvis angående skillnader mellan program som mottas genom kabel-TV, TV eller dator med fast Internetanslutning och TV eller dator med wifi-anslutning. Den tekniska utvecklingen medför dessutom att fler sådana frågor kan förmodas uppkomma. En modernare terminologi är därför mycket önskvärd. En grund för en sådan terminologi kan vara termen ”radiofrekvenserna” som nämns i 3 kap. 3 §. Ett grundläggande syfte med kapitlet är att markera att antalet radiofrekvenser är begränsat och att tilldelning av en frekvens därför är kopplad till ett visst ansvar. Terminologin bör återspegla detta. Exempelvis skulle en uppdelning kunna göras mellan sådana sändningar i sådan form som kräver tilldelning av radiofrekvenser och andra sändningar.

3 kap. 6 §

Förhållandet mellan denna paragraf och utgivarens roll enligt 4 kap. 3 § är som tydligt formulerat.

3 kap. 12 §

Våra kommentarer angående formuleringen ”allvarlig fara för de unga” i 6 kap. 2 § tryckfrihetsförordningen gäller i motsvarande mån denna paragraf.

5 kap. 4 §

Våra kommentarer till 7 kap. 20 § tryckfrihetsförordningen gäller i motsvarande mån denna paragraf.

Enligt paragrafens lydelse ges endast skydd för personer som framträder i program, inte för personer som framträder i upptagningar. Vi anser att det bör övervägas om det inte är lämpligt att även de senare personerna skyddas.

Det är önskvärt att ev. ansvar eller skydd för personer som medverkar på annat sätt, exempelvis genom att sköta kamerautrustning, tydliggörs i paragrafen.

5 kap. 8 §

Våra kommentarer till 7 kap. 26 § tryckfrihetsförordningen gäller i motsvarande mån denna paragraf.

6 kap. 1 och 2 §§

Våra kommentarer till 8 kap. 1 och 2 §§ tryckfrihetsförordningen gäller i motsvarande mån dessa paragrafer.

6 kap. 7 §

Våra kommentarer till 8 kap. 14 § tryckfrihetsförordningen gäller i motsvarande mån denna paragraf.

12 kap. 2 §

Det förefaller otydligt varför innehållet i denna paragraf upprepas i stället för att det – liksom i 12 kap. 1 § – endast hänvisas till tryckfrihetsförordningen. Beträffande det materiella innehållet, se kommentaren till 14 kap. 4 § tryckfrihetsförordningen.

Förslaget till ny lydelse av lagen (1991:1559) med föreskrifter på tryckfrihetsförordningens och yttrandefrihetsgrundlagens områden

2 kap. 4–6 §§

I paragraferna hänvisas omväxlande till ”den myndighet som anges i 1 §” och Patent- och registreringsverket. En samordning förefaller naturlig och önskvärd.

Enligt delegation

Vilhelm Persson

Bengt Lundell